

'Jongeren zijn proefkonijnen die laten zien dat het fout gaat'

EINDHOVEN, 26 juli 2016

Peter van der Vleuten blijft vechten tegen elektromagnetische straling

RUUD SPOOR R.SPOOR@ED.NL

Geen wetenschapper en geen medicus? Eindhovenenaar Peter van der Vleuten (73) schudt resoluut zijn hoofd. "Nee, ik ben elektrotechnicus van beroep. Ik heb dus iets met straling. Maar ik ben ook een kritische wereldburger en bezorgde ouder en opa en vraag mezelf af wat elektromagnetische straling met een mens doet. Wij hebben toch ook ijzer in ons bloed? En onze zenuwen transporteren toch elektrische signalen vanuit onze hersenen? Worden die stroompjes niet verstoord door straling van buitenaf?"

Volgens Van der Vleuten is de mensheid in groot gevaar. "Tegenwoordig worden steeds meer apparaten om ons heen draadloos aangestuurd. Denk aan mobiele telefoons, draadloze babyfoons of de wifi-routers die overal aan de plafonds hangen. Die apparaten geven 24-uur per dag straling af in ruimten waar bijvoorbeeld ook veel kinderen zijn. Dat kan niet goed gaan." Van der Vleuten schetst een somber beeld waarin de huidige generatie jongeren niet meer te redden is. "Zij zijn de proefkonijnen die aantonen dat het de verkeerde kant op gaat. "

Van der Vleuten steekt zijn mening niet onder stoelen of banken. Hij klopt met regelmaat bij instanties aan om zijn zorgen kenbaar te maken. Wetenschappers zoals in de Gezondheidsraad kennen hem, maar fronsen de wenkbrauwen. Ze wijzen steevast naar onderzoeken waarin staat dat hard bewijs over de gevaren van elektromagnetische straling ontbreekt.

Maar Van der Vleuten heeft twijfels bij de onafhankelijkheid van de raad. "De stralingslimieten die in Nederland gehanteerd worden zijn geadviseerd door de Gezondheidsraad. Maar de limieten zijn op hun beurt bedacht door een private instelling (ICNIRP) die goede banden lijkt te hebben met de telecom-industrie. De stralingsdeskundige die in de Gezondheidsraad zit is tevens voorzitter van bestuur van ICNIRP."

Van der Vleuten ziet zich gesterkt door praktijkgevallen. Onlangs meldden de eerste vrachtwagenchauffeurs zich. Sinds zij in België tol moeten betalen met een draadloos tolkastje, klagen ze steen en been over hoofdpijn, misselijkheid en slaapproblemen als ze in de cabine zitten.

Het Kennisplatform ElektroMagnetische Velden en Gezondheid (EMV) dat door de overheid in het leven is geroepen legt de oorzaak van de klachten niet direct bij de zendsignalen van de tolkastjes. "De oorzaak van de klachten bij de chauffeurs zijn op dit moment niet duidelijk. De zendsignalen van tolkastjes moeten beneden grenswaarden blijven die zijn opgesteld om gezondheidseffecten te voorkomen. Momenteel wordt nagegaan of de kastjes

aan die norm voldoen." In dit platform werken zeven organisaties samen, waaronder RIVM en GGD, en worden onderzoeken naar de gezondheid van mensen verzameld. Het kennisplatform bundelt de kennis op het gebied van elektromagnetisch velden.

In andere landen zijn wel zorgen over de gevolgen van Elektromagnetische straling. Eind mei publiceerde het National Toxicology Program, een door de Amerikaans regering betaalde studie, de resultaten van haar onderzoek. Daaruit blijkt dat ratten kans lopen hersentumoren te ontwikkelen als ze langdurig blootstaan aan straling van een mobiele telefoon. De Nederlandse Gezondheidsraad kwam op 1 juni met de mededeling dat het niet bewezen is dat vaak en lang mobiel bellen leidt tot tumoren in het hoofd. Maar geeft in het zelfde bericht aan: 'Helemaal uitsluiten kan men zo'n verband echter ook niet. De raad beveelt aan de blootstelling zo laag mogelijk te houden en de effecten te blijven onderzoeken'.

Toch zijn er landen die geen risico willen lopen. Zo wordt in Groot Brittannië gewezen op gevaren van het gebruik van mobiele telefoons door kinderen. Het advies luidt: Beperk het gebruik tot het noodzakelijke. In Frankrijk is het gebruik van mobiele telefoons op scholen uit voorzorg verboden. Ook mogen advertenties voor mobiele telefoons in Frankrijk niet gericht zijn op kinderen tot veertien jaar. In België is er een wettelijk verbod op verkoop van mobiele telefoons die speciaal voor kinderen tot zeven jaar zijn ontworpen en een verbod op reclame die kinderen ertoe aanspoort om mobiele telefoons te gebruiken.

Europese regels

Nederland houdt intussen vast aan de geldende normen. "Er zijn Europese regels die bepalen hoe sterk de elektromagnetische velden van apparaten mogen zijn. Alle fabrikanten van bijvoorbeeld zendmasten en mobiele telefoons moeten hun producten toetsen aan deze productnormen voordat de apparatuur op de markt komt", meldt het Kennisplatform EMV.

Het vasthouden aan de regels maakt Van der Vleuten giftig. "Die productnormen deugen niet. Ik begrijp best dat 'draadloos' niet uit te bannen is, maar waarom leren we mensen niet hoe zij verantwoord om moeten gaan met hun mobiele apparaten? Waarom wordt er door de overheid niet geëist dat fabrikanten zorgen voor een duidelijke handleiding met uitleg hoe je minder met straling in aanraking komt?"

Volgens Van der Vleuten steekt de politiek de kop in het zand. "Kijk naar asbest of roken. Iedereen wist al jaren dat het ongezond was. Pas toen er mensen aantoonbaar aan stierven werd er ingegrepen. De geschiedenis herhaalt zich. Onvoorstelbaar."

Maar er is hoop, vermoedt hij, want de samenleving staat op de rand van een ommezwaai. Hij hoopt op het 'Groningen-effect'. "Toen daar de mensen massaal in verzet kwamen tegen de gasboringen, gingen ook in Den Haag de alarmbellen rinkelen. Ik hoop op een soortgelijke reactie van mensen die tegen de straling in opstand komen." De Eindhovenenaar wil ver gaan in zijn strijd. "Ik overweeg een aanklacht bij de politie in te dienen. Van mishandeling door straling. Want onze gezondheid wordt geweld aan gedaan." Waarom leren we mensen niet hoe ze verantwoord om moeten gaan met mobiele apparaten?

► Peter van der Vleuten blijft vechten tegen elektromagnetische straling

‘Jongeren zijn proefkonijnen die laten zien dat het fout gaat’

Hij is geen wetenschapper en ook geen medicus. Toch zet Peter van der Vleuten zich al jaren in voor de gezondheid van zijn medemens. Hij richt zijn pijlen op de draadloze samenleving als David tegen Goliath.

Ruud Spoer
r.spoer@ed.nl
Eindhoven

Geen wetenschapper en geen medicus? Eindhovenenaar Peter van der Vleuten (73) schudt resoluut zijn hoofd. „Nee, ik ben elektrotechnicus van beroep. Ik heb dus iets met straling. Maar ik ben ook een kritische wereldburger en bezorgde ouder en opa en vraag mezelf af wat elektromagnetische straling met een mens doet. Wij hebben toch ook ijer in ons bloed! In onze netwerken transpareren toch elektrische signalen vanuit onze hersenen? Worden die stroompjes niet verstoord door straling van buitenaf?”

Volgens Van der Vleuten is de mensheid in groot gevaar. „Tegenwoordig worden steeds meer apparaten om ons heen draadloos aangestuurd. Denk aan mobiele telefoons, draadloze babyfoons of de wifi-meters die overal aan de plafonds hangen. Die apparaten geven 24 uur per dag straling af in ruimten waar bijvoorbeeld ook veel kinderen zijn. Dat kan niet goed gaan.” Van der Vleuten schetst een somber beeld waarin de huidige generatie jongeren niet meer te vinden is. „Zij zijn de proefkonijnen die aantonen dat het de verkeerde kant op gaat.”

Van der Vleuten zoekt zijn mening niet onder stoelen of banken. Hij klemt met tegelmaat bij instanties aan om zijn zorgen kenbaar te maken. Wetenschappers zoals in de Gezondheidsraad kennen hem, maar functioneert de wereldruimte. Ze wijzen stevast naar onderzoeken waarin staat dat hard bewijs over de gevaren van elektromagnetische straling ontbreekt.

Maar Van der Vleuten heeft recht bij de onafhankelijkheid van de raad. „De stralinglimieten die in Nederland gehanteerd wor-

den zijn gedruisd door de Gezondheidsraad. Maar de limieten zijn op hun beurt bedacht door een private instelling (ICNIRP) die goede handen lijkt te hebben met de telecom-industrie. De stralingsexperts die in de Gezondheidsraad zit is tevens voorzitter van bestuur van ICNIRP.”

Van der Vleuten ziet zich gesteerd door praktijkgevallen. Om langzamerhand de eerste vrachtwagenchauffeurs zich. Sinds zij in België nu moeten betalen met een draadloos tankkaartje, klagen ze steeds en meer over hoofdpijn, misselijkheid en slaapproblemen als ze in de cabine zitten.

Het Kennisplatform Elektromagnetische Velden en Gezondheid

Waaroner leren we mensen niet hoe ze verantwoord om moeten gaan met mobiele apparaten?

(EMV) dat door de overheid in het leven is geroepen legt de oorzaak van de klachten niet direct bij de zendsignalen van de tankkaarten. „De oorzaak van de klachten bij de chauffeurs zijn op dit moment niet duidelijk. De zendsignalen van tankkaarten moeten brendon geïsoleerd blijven die zijn opgesteld om gezondheidseffecten te voorkomen. Momenteel wordt nagegaan of de kaarten aan die norm voldoen.” In dit platform werken zeven organisaties samen, waaronder RIVM en GGD, en worden onderzoeken naar de gezondheid van mensen verzameld. Het kennisplatform bundelt de kennis op het gebied van elektromagnetische velden.

In andere landen zijn wel aar-

▲ Peter van der Vleuten hoort op het 'Groningen-effect'. Foto: Ruud Spoer

www.kennisplatformemv.nl

gen over de gevolgen van elektromagnetische straling. Eind met publiceerde het National Toxicology Program, een door de Amerikaanse regering betaalde studie, de resultaten van haar onderzoek. Daaruit blijkt dat ratten kans lopen hersentumoren te ontwikkelen als ze langdurig blootstaan aan straling van een mobiele telefoon. De Nederlandse Gezondheidsraad kwam op 1 juni met de medede-

ling dat het niet bewezen is dat vaak en lang mobiel bellen leidt tot tumoren in het hoofd. Maar geeft in het zeldzame bericht aan: „Het is niet uitgesloten dat men zo'n verband echter ook niet. De raad beveelt aan de blootstelling zo laag mogelijk te houden en de effecten te blijven onderzoeken.”

Toch zijn er landen die geen risico willen lopen. Zo wordt in Groot-Brittannië gewezen op geva-

ren van het gebruik van mobiele telefoons door kinderen. Het advies luidt: beperk het gebruik tot het noodzakelijke. In Frankrijk is het gebruik van mobiele telefoons op scholen uit voorzorg verboden. Ook mogen advertenties voor mobiele telefoons in Frankrijk niet gericht zijn op kinderen tot over tien jaar. In België is er een wettelijk verbod op verkoop van mobiele telefoons die speciaal voor kinderen tot zeven jaar zijn ontworpen en een verbod op reclame die kinderen ertoe aanspoort om mobiele telefoons te gebruiken.

Europese regels

Nederland heeft intussen vast aan de gróndste normen. „Er zijn Europese regels die bepalen hoe sterk de elektromagnetische velden van apparaten mogen zijn. Alle fabrikanten van bijvoorbeeld smartphones en mobiele telefoons moeten hun producten toetsen aan deze productnormen voordat de apparaten op de markt komen”, meldt het Kennisplatform EMV.

Het vasthouden aan de regels maakt Van der Vleuten giftig. „Die productnormen dougen niet. Ik begrijp best dat 'draadloos' niet uit te bannen is, maar waarom leren we mensen niet hoe zij verantwoord om moeten gaan met hun mobiele apparaten? Waarom wordt er door de overheid niet gezegd dat fabrikanten zorgen voor een duidelijke handleiding met uitleg hoe je minder met straling in aanraking komt?”

Volgens Van der Vleuten strekt de politiek de kop in het zand. „Kijk naar asbest of röntgen. Iedereen weet al jaren dat het ongezond was. Pas toen er mensen zwaar ziek aan schreeven werd er ingegrepen. De geschiedenis herhaalt zich. Onvoorstelbaar.”

Maar er is hoop, vermoedt hij, want de samenleving staat op de rand van een ommekeer. Hij hoopt op het 'Groningen-effect'. „Toen daar de mensen massaal in verzet kwamen tegen de gasboringen, gingen ook in Den Haag de alarmbellen rinkelen. Ik hoop op een soortgelijke reactie van mensen die tegen de straling in opstand komen.” De Eindhovenenaar wil ver gaan in zijn strijd. „Ik overweeg een aanklacht bij de politie in te dienen. Van mishandeling door straling. Want onze gezondheid wordt gewond aan gedaan.”